Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC3503

[Total No. of Pages : 2

[6304]-181
M.A. (Part - I)
ECONOMICS
Micro Economic Analysis - I
(2019 Pattern) (Semester - I) (12301)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 50***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***
3) ***Draw neat diagrams wherever necessary.***

Q1) Explain the nature of micro economics. **[10]**

OR

Explain the concept of cross elasticity.

Q2) Explain the modern theory of demand. **[10]**

OR

State the various types of cost.

Q3) State the types of income elasticity. **[10]**

OR

Explain the characteristics of Iso-quants.

Q4) Explain the concept of producer surplus. **[10]**

OR

Explain the compensation criteria.

Q5) Explain the concept of consumer surplus. **[10]**

OR

Explain the marginal utility theory with a suitable example and diagram.

■■■■

Total No. of Questions : 5]

PC3503

[6304]-181

M.A. (Part - I)

ECONOMICS

Micro Economic Analysis - I

(2019 Pattern) (Semester - I) (12301)

(मराठी रूपांतर)

वेळ *: 3 तास]* *[एकूण गुण : 50*

सूचना :-
1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) आवश्यक असेल तेथे सुबक आकृत्या काढा.
4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका पहावी.

प्र.*1)* सूक्ष्म अर्थशास्त्राचे स्वरुप स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

छेदक लवचिकतेची संकल्पना स्पष्ट करा.

प्र.*2)* मागणीचा आधुनिक सिध्दांत स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

खर्चाचे विविध प्रकार सांगा.

प्र.*3)* उत्पन्न लवचिकतेचे प्रकार सांगा. **[10]**

किंवा

सम-उत्पादन वक्राची वैशिष्ट्ये सांगा.

प्र.*4)* उत्पादकाच्या आधिक्याची संकल्पना स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

भरपाई तत्त्व स्पष्ट करा.

प्र.*5)* ग्राहकाच्या संतोषाधिक्याची संकल्पना स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

योग्य उदाहरण आणि आकृतीसह सीमांत उपयोगिता सिध्दांताचे स्पष्टीकरण द्या.

■ ■ ■ ■

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC-3504

[Total No. of Pages : 2

[6304]-182

M.A. (Part - I)

ECONOMICS

EC - 1002 : Public Economics - I

(2019 Pattern) (Semester - I) (Credit System) (12302)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 50***

Instructions to the candidates:

1) ***Attempt all questions.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***
3) ***Answer each question in 250 words.***
4) ***Answer should be precise and to the point.***

Q1) a) Explain the Fiscal Functions of Modern Government. **[10]**

OR

b) Discuss the contribution of Samuelson and Musgrave in demand revealing schemes for public goods.

Q2) a) Explain Mrs.Ursula Hicks concept of Tax Incidence. **[10]**

OR

b) Explain the pattern of Public Expenditure.

Q3) a) Explain the impossibility of decentralized provision of Public Goods. **[10]**

OR

b) Discuss the allocative and equity aspects of Individual Taxes.

Q4) a) Explain the causes of increasing public expenditure. **[10]**

OR

b) Discuss the Tiebout Hypothesis of Public Goods.

Q5) a) Explain the theory of Optimal Taxation. **[10]**

OR

b) Explain the criteria for Public Investment.

♦ ♦ ♦

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

PC-3504

[6304]-182
M.A. (Part - I)
ECONOMICS
EC - 1002 : Public Economics - I
(2019 Pattern) (Semester - I) (Credit System) (12302)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना :
1) *सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.*
2) *उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.*
3) *प्रत्येक प्रश्नांची उत्तरे 250 शब्दांत लिहा.*
4) *उत्तरे मुद्देसूद आणि समर्पक असावित.*
5) *संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रीका पहीवी.*

प्रश्न 1) अ) आधुनिक सरकारची राजकोषीय कार्ये स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

ब) सॅमुव्यल्सन आणि मसग्रेव्ह यांचे सार्वजनिक वस्तूंसाठी मागणी प्रकट योजनेसंदर्भातील योगदानाची चर्चा करा.

प्रश्न 2) अ) उर्सुला हिक्स यांची करभाराची संकल्पना स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

ब) सार्वजनिक खर्चाची संरचना स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) अ) सार्वजनिक वस्तूंच्या विकेंद्रीकरणा संदर्भातील तरतूदीच्यी अश्यकयता स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

ब) वैयक्तिक करासंबंधी वाटप आणि समता दृष्टीकोनाची चर्चा करा.

प्रश्न 4) अ) सार्वजनिक खर्चाच्या वाढीची कारणे स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

ब) टिबूच्या सिद्धांतातील गृहीतांची चर्चा करा.

प्रश्न 5) अ) पर्याप्त करारोपण सिद्धांत स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

ब) सार्वजनिक गुंतवणूकीचे निकष स्पष्ट करा.

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC-3505

[Total No. of Pages : 4

[6304]-183

M.A. (Part - I)

ECONOMICS

EC-1003 : International Trade

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - I) (12303)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) ***Attempt all questions.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***
3) ***Answer should be precise and to the point.***
4) ***Answer each question in 250 words.***

Q1) Explain in detail 'Leontief's Paradot'. **[10]**

OR

Explain the factors affecting Terms of Trade.

Q2) Explain in detail Arguments against of Free Trade Policy. **[10]**

OR

Explain the objectives and functions of World Trade Organization.

Q3) Explain the factor price Equalization Theory. **[10]**

OR

Explain in detail Effects of Tariffs under partial equilibrium.

P.T.O.

Q4) What is Terms of Trade? Explain the concepts of Net Barter and Gross Barter Terms of Trade. **[10]**

OR

Explain in detail composition of the Global Trade Growth.

Q5) Critically Examine Ricardo's comparative Cost Advantage Theory. **[10]**

OR

Explain the Stopler-Samuelson Theorem.

Total No. of Questions : 5]

PC-3505

[6304]-183

M.A. (Part - I)

ECONOMICS

EC-1003 : International Trade

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - I) (12303)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना :
1) *सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.*
2) *उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.*
3) *उत्तरे नेमकी व मुद्देसुद असावित.*
4) *प्रत्येक उत्तर 250 शब्दांत लिहा.*
5) *संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.*

प्रश्न 1) 'लिऑन्टीफ विरोधाभास' सविस्तर स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

व्यापारशर्तीवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) मुक्त व्यापार धोरणाच्या विरोधातील युक्तीवाद सविस्तर स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

जागतिक व्यापार संघटनेची उद्दीष्ट्ये व कार्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) घटक-किंमत समानीकरण सिद्धांत स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

अंशिक संतुलना अंतर्गत जकातीचे / प्रशुल्काचे परिणाम सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) व्यापार शर्ती म्हणजे काय? निव्वळ वस्तू आणि स्थूल वस्तू विनिमय व्यापारशर्तींच्या संकल्पना स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

जागतिक व्यापार वृद्धीचे तपशीलवार वर्णन करा.

प्रश्न 5) रिकार्डोच्या तुलनात्मक खर्च-लाभ सिद्धांताचे टिकात्मक परिक्षण करा. **[10]**

किंवा

स्टॉपलर - सॅम्युएलसन प्रमेय स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC-3506

[Total No. of Pages : 4

[6304]-184

M.A. (Part - I)

ECONOMICS

EC - 1004 : Agricultural Economics

(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - I) (12304) (Elective)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***
3) ***Answers should be prease and to the point.***
4) ***Answers in 250 words each.***

Q1) Explain the Role of Agriculture in Indian Economy. **[10]**

OR

Explain the barriers to Agriculture Growth in India.

Q2) Discuss the National employment Guarantee Scheme in India. **[10]**

OR

Explain the Reasons of lower effeciency in Indian Agriculture labour.

Q3) Write the challenges of Agricultural credit in India. **[10]**

OR

Explain the needs and challenges of Agro-Processing Industry.

P.T.O.

Q4) Explain the Agriculture price system in India. **[10]**

OR

Explain the Food Security in India.

Q5) Write the Need and issues of Sustainable Agriculture. **[10]**

OR

Explain the technological input's impact's on Agricultural labour.

▽▽▽▽

Total No. of Questions : 5]

PC-3506

[6304]-184
M.A. (Part - I)
ECONOMICS
EC - 1004 : Agricultural Economics
(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - I) (12304) (Elective)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना :
1) *सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.*
2) *उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.*
3) *उत्तरे नेमकी व मुद्देसुद असावीत.*
4) *प्रत्येक प्रश्न 250 शब्दात लिहा.*
5) *संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.*

प्रश्न 1) भारतीय अर्थव्यस्थेतील शेतीची भूमिका स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

भारतीय शेती विकासातील अडथळे स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) भारतातील राष्ट्रीय रोजगार हमी योजनेची चर्चा करा. **[10]**

किंवा

भारतीय शेतमजुरांची अल्पकार्यक्षमता असण्याची कारणे स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) भारतातील कृषी कर्जाची आव्हाने लिहा. **[10]**

किंवा

कृषी प्रक्रिया उद्योंगाची गरज व आव्हाने स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) भारतातील शेतमाल किंमत यंत्रणा स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

भारतातील अन्नसुरक्षा स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) शाश्वत शेतीची गरज व समस्या लिहा. **[10]**

किंवा

शेतमजुरांवरील तांत्रिक आदानांचा होणारा परिणाम स्पष्ट करा.

▽ ▽ ▽ ▽

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC-3507

[Total No. of Pages : 4

[6304]-185

M.A. (Part - I)

ECONOMICS

EC - 1004 : Rural Economics

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - I) (12305)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) ***All Questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***
3) ***Answer should be precise and to the point.***
4) ***Answer each questions in 250 words.***

Q1) Discuss about the need and issues of Rural Development. **[10]**

OR

Discuss about the status of rural infrastructure in India.

Q2) Explain the role of Commercial Bank in Rural Development of India. **[10]**

OR

Explain the causes and remedies of unemployment in rural areas.

Q3) Explain in detail the Gandhian approach of Rural Development in India. **[10]**

OR

Explain the issues and challenges before Agricultural sectors in rural areas.

Q4) Explain the causes and remedies of rural indebtedness. **[10]**

OR

Explain the causes and measurements of Rural poverty in India.

P.T.O.

Q5) Discuss about the need of Inclusive Growth in rural areas. **[10]**

OR

Explain the concept of Sustainable Development.

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 5]

PC-3507

[6304]-185
M.A. (Part - I)
ECONOMICS
EC - 1004 : Rural Economics
(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - I) (12305)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसुद असावीत.
4) प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर 250 शब्दांत लिहा.
5) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) ग्रामीण विकासाची गरज आणि समस्या याबाबत चर्चा करा. **[10]**

किंवा

भारतातील ग्रामीण भागातील पायाभुत सुविधांच्या स्थितीबाबत चर्चा करा.

प्रश्न 2) भारतातील व्यापारी बँकांची ग्रामीण विकासातील भूमिका स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

ग्रामीण भागातील बेरोजगारीची कारणे आणि उपाय स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) भारतातील ग्रामीण विकास विषयक गांधी दृष्टीकोन सविस्तर स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

ब) ग्रामीण भागातील कृषी क्षेत्रापुढील समस्या व आव्हाने स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) ग्रामीण कर्जबाजारीपणाची कारणे आणि उपाय स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

भारतातील ग्रामीण दारिद्र्याची कारणे व उपाय स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) ग्रामीण भागातील सर्वसमावेशक विकासाची आवश्यकता यावर चर्चा करा. **[10]**

किंवा

शाश्वत विकासाची संकल्पना स्पष्ट करा.

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC-3508

[Total No. of Pages : 2

[6304]-186

M.A. (Semester - I)

ECONOMICS

12306 : Statistical Techniques

(2019 Pattern)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory***
2) ***Figures to the right indicate full marks***

Q1) Find the value of standard deviation, its coefficient and coefficient of variation from the following. **[10]**

(x)	10	20	30	40	50	60	70
(f)	6	8	16	15	32	11	12

OR

Calculate two Regression coefficient with the data.

(x)	65	66	67	67	68	69	71	73
(y)	67	68	64	68	72	70	69	70

Q2) Explain briefly about sampling & Non sampling error. **[10]**

OR

Explain in detail various sampling method.

Q3) a) A bowl contain 4 red balls & 6 green balls. 5 balls are to be drawn with replacement. Find the probability of drawing 3 or 4 green balls.

b) Explain features of Binomial distribution.

[10]

P.T.O.

OR

a) From a pack of 52 cards one card is drawn at random what is the probability that it will be queen of clubs or king of diamond.

b) 5 red 3 blue and 2 white ball are put in to an urn. One ball is drawn and set aside not put in urn This process is repeated twice in addition to it what is the probability that all the three balls are of red colour.

Q4) a) Explain point and interval Estimation.

b) Type I & Type II Error in hypothesis.

[10]

OR

a) A sample of size 10 has mean as 57 and standard deviation as 16. Can it come from a population with mean 50?

b) Ten soldier visited the rifle range for two successive week once every week. The first week their score.

67 24 57 55 63 54 56 68 33 43

The second week they scored in the same order

70 38 58 58 56 67 68 75 42 38

Is there any significant improvement .

Q5) Explain nature and component of Time series. **[10]**

OR

Calculate trend value by 3 yearly moving average from the following.

Year	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Sales	5	7	9	12	11	10	8	12
Year	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Sales	13	17	19	14	13	12	15	

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC-3509

[Total No. of Pages : 4

[6304]-187

M.A.

ECONOMICS

EC-12307 : Indian Financial System - I (Paper - I)

(2019 Credit Pattern) (Semester - I)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) ***Attempt all questions.***
2) ***Figures to the rights indicate full marks.***
3) ***Answer should be pricise and to the point.***

Q1) Explain the credit creation theory of financial development. **[10]**

OR

Explain the functions financial system.

Q2) Write the changing structure of Indian Banking System. **[10]**

OR

Explain the challenges and changes in Banking Sector in India.

Q3) State the difference between Banks and Non Banks. **[10]**

OR

Review the performance of the NBFI's since 1991.

Q4) Explain the various financial Instruments in brief. **[10]**

OR

Explain the meaning and functions of credit rating.

P.T.O.

Q5) Explain the need and functions of SEBI about Financial Regulatory. **[10]**

OR

Explain the functions of IRDA about Financial Regulatory.

⌘⌘⌘

Total No. of Questions : 5]

PC-3509

[6304]-187
M.A.
ECONOMICS
EC-12307 : Indian Financial System - I (Paper - I)
(2019 Credit Pattern) (Semester - I)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना :
1) *सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.*
2) *उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पुर्ण गुण दर्शवितात.*
3) *उत्तरे नेमकी व मुद्देसुद असावी.*
4) *संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.*

प्रश्न 1) वित्तीय विकासाचा पतनिर्मिती सिद्धांत स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

वित्तीय प्रणालीचे कार्य सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) भारतीय बँकींग प्रणालीची बदलती रचना सविस्तर लिहा. **[10]**

किंवा

भारतीय बँकींग क्षेत्रातील आव्हाने आणि बदल स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) बँका आणि बिगर बँकींग संस्था यातील फरक स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

1991 पासूनच्या बिगर बँकींग वित्तीय संस्थाच्या कामगीरीचा आढावा घ्या.

प्रश्न 4) विविध वित्तीय साधनाचे थोडक्यात स्पष्टीकरण लिहा. **[10]**

किंवा

पत मानांकनांचा अर्थ व कार्य स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) वित्तीय नियमना संदर्भात सेबीची गरज व कार्य स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

विमा नियमन विकास प्राधिकरणाची वित्तीय नियमना संबंधी कार्य स्पष्ट करा.

⌘⌘⌘

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC-3510

[Total No. of Pages : 4

[6304]-188

M.A. - I

ECONOMICS

Micro Economic Analysis - II

(2019 Pattern) (Semester - II) (22301)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***The numbers to the right indicate the full marks of questions.***
3) ***Draw the diagram where necessary.***

Q1) "Long run equilibrium in perfect competition is always with normal profits." Explain. **[10]**

OR

What is Price Discrimination? Explain the types of price discrimination.

Q2) Explain the firm's long-run equilibrium under monopolistic competition. **[10]**

OR

What is Oligopoly? Explain the characteristics of oligopoly.

Q3) Explain the Game Theory. **[10]**

OR

What is perfect competition? What are its basic features?

Q4) What is Monopoly? Explain the characteristic of monopoly. **[10]**

OR

What is meant by product differentiation and selling costs? Explain with examples.

P.T.O.

Q5) Explain the Non-Collusive Oligopoly. **[10]**

OR

Explain the Dominant strategy Equilibrium.

⌘⌘⌘

Total No. of Questions : 5]

PC-3510

[6304]-188
M.A. - I
ECONOMICS
Micro Economic Analysis - II
(2019 Pattern) (Semester - II) (22301)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना :
1) *सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.*
2) *उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पुर्ण गुण दर्शवितात.*
3) *आवश्यक असले तेथे सुबक आकृत्या काढा.*
4) *संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.*

प्रश्न 1) 'पूर्ण स्पर्धेतील दीर्घकालीन समतोल नेहमी सर्वसाधारण नफ्याचा असतो.' स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

मुल्यभेद म्हणजे काय? मुल्यभेदाचे प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) मक्तेदारी युक्त स्पर्धेतील दीर्घकालीन समतोल स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

अल्पविक्रेताधिकार म्हणजे काय? अल्पविक्रेताधिकाराची वैशिष्ट्ये सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) खेळ सिद्धांत (धुत सिद्धांत) स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

पूर्ण स्पर्धा म्हणजे काय? ''पूर्ण स्पर्धेची मूलभूत वैशिष्ट्ये सांगा.

प्रश्न 4) मक्तेदारी म्हणजे काय? मक्तेदारीची वैशिष्ट्ये सविस्तर स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

वस्तूभेद व विक्री खर्च म्हणजे काय? उदाहरणासह स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) बिगर–संगनमताचा अल्पविक्रेताधिकार स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

वर्चस्वी किंवा प्रबळ व्युहरचना समतोल स्पष्ट करा.

⌘⌘⌘

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC-3511

[Total No. of Pages : 4

[6304]-189

M.A. (Part - I)

ECONOMICS

Public Economics - II

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - II) (EC-22302)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) ***Attempt all Questions.***
2) ***Answer each question 250 words.***
3) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) a) Explain characteristics and features of Indian tax system. **[10]**

OR

b) Explain different principles of public debt management.

Q2) a) Explain different types of fiscal policy for stabilization. **[10]**

OR

b) What is mean by fiscal federalism? Explain different principles of fiscal federalism.

Q3) a) What is mean by Budget? Explain types of Budget. **[10]**

OR

b) Explain details instrument of fiscal policy.

Q4) a) What is mean by fiscal Deficit? Explain measures for decreasing fiscal defecit. **[10]**

OR

b) Explain objectives and causes of Deficit financing.

P.T.O.

Q5) a) Explain the function and sources of Revenue of central and state Assignment. **[10]**

OR

b) Explain in details direct and indirect tax system in India.

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 5]

PC-3511

[6304]-189
M.A. (Part - I)
ECONOMICS
Public Economics - II
(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - II) (EC-22302)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) अ) भारतातील करण्यवस्थेची रचना व वैशिष्टे स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

ब) सार्वजनिक कर्जाच्या करव्यवस्थापनाची तत्वे सांगा.

प्रश्न 2) अ) आर्थिक स्थैर्य प्रस्थापीत करणारी राजकोषीय धोरणे स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

ब) संघीय वित्तव्यवस्था म्हणजे काय ते सागून संघीय वित्तव्यवस्थेचा तत्वे स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) अ) अर्थसंकल्प म्हणजे काय? अर्थसंकल्पाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

ब) राजकोषीय धोरणाची साधने सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) अ) राजकोषीय तूट म्हणजे काय? राजकोषीय तूट कमी करण्यासाठी उपाययोजना स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

ब) तुटीच्या अर्थभरण्याची उद्दिष्टे व कारणे सांगा.

प्रश्न 5) अ) केंद्र व राज्य यांच्यातील कार्याची विभागणी व महसुलाचे स्त्रोत सांगा. **[10]**

किंवा

ब) भारतातील प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष कराबाबत सविस्तर विवेचन करा.

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC-3512

[Total No. of Pages : 4

[6304]-190

M.A. (Part - I)

ECONOMICS

EC - 2003 : International Finance

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - II) (22303)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) ***Attempt all Questions.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***
3) ***Answer should be precise and to the point.***
4) ***Answer each question in 250 words.***

Q1) a) What is meant Balance of payment? Explain the measures to correct disequilibrium in Balance of payment. **[10]**

OR

b) Discuss about the Balance of payment Theory.

Q2) a) Explain the objectives and features of Foreign Exchange Management Act (FEMA). **[10]**

OR

b) Explain in detail the functions of world Bank (IBRD).

Q3) a) What is meant by foreign trade multiplier? Explain the limitations of foreign trade multiplier. **[10]**

OR

b) What is meant by exchange control? Explain the methods of exchange control.

P.T.O.

Q4) a) Explain the factors affecting International capital movements. **[10]**

OR

b) Discuss about the International Banking Agreements.

Q5) a) Explain the merits and demerits of Fixed exchange rate. **[10]**

OR

b) Discuss about the convertibility of Indian rupee on current and capital account.

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 5]

PC-3512

[6304]-190
M.A. (Part - I)
ECONOMICS
EC - 2003 : International Finance
(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - II) (22303)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना :
1) *सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.*
2) *उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.*
3) *उत्तरे नेमकी व मुद्देसुद असावी.*
4) *प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तरे 250 शब्दांत लिहा.*
5) *संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.*

प्रश्न 1) अ) व्यवहारतोल म्हणजे काय? व्यवहारतोलातील असमतोल दुरूस्त करण्याचे उपाय स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

ब) व्यवहारतोल सिद्धांताबाबत चर्चा करा.

प्रश्न 2) अ) परकिय विनिमय व्यवस्थापन (FEMA) कायदयाची उद्दीष्ट्ये आणि वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

ब) जागतिक बँकेची कार्य सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) अ) विदेशी व्यापार गुणक म्हणजे काय? विदेशी व्यापार गुणकाच्या मर्यादा स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

ब) विनिमय नियंत्रण म्हणजे काय? विनिमय नियंत्रणाच्या पद्धती स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) अ) आंतरराष्ट्रीय भांडवल हालचालीवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

ब) आंतरराष्ट्रीय बँक कराराबाबत चर्चा करा.

प्रश्न 5) अ) स्थिर विनिमय दराचे गुणदोष स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

ब) भारतीय रूपयाच्या चालू व भांडवली खात्यावरील परिवर्तनीयता याबद्दल चर्चा करा.

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC-3513

[Total No. of Pages : 4

[6304]-191
M.A. (Part - I)
ECONOMICS
EC - 2004 : Labour Economics
(2019 Pattern) (Semester - II) (22304)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 50***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***All questions carry equal marks.***
3) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Explain the characteristics of Labour Market in India. **[10]**

OR

Discuss the growth and trends in Indian Labour Market.

Q2) What is meant by Wage Structure? Explain the affecting factors on Wage Structure? **[10]**

OR

Explain the rural and urban Labour Market in India.

Q3) What is meant by labour migration? Explain the trends of labour migration. **[10]**

OR

State the characteristics of trade unions in India and explain the defects of trade unions.

P.T.O.

Q4) Explain the approach of labour migration and discuss the causes and effects of labour migration. **[10]**

OR

Explain the Child Labour problems in India and its policy measures.

Q5) What is meant by collective bargaining? Explain the recent trends in collective bargaining? **[10]**

OR

Note on

a) National labour commission

b) Labour and Social Security

▽ ▽ ▽ ▽

Total No. of Questions : 5]

PC-3513

[6304]-191
M.A. (Part - I)
ECONOMICS
EC - 2004 : Labour Economics
(2019 Pattern) (Semester - II) (22304)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना :
1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) सर्व प्रश्नांना समान गूण आहेत.
4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) भारतातील श्रमबाजाराची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

भारतातील कामगार बाजारपेठेतील वाढ आणि सद्यस्थितीचा कल यावर चर्चा करा.

प्रश्न 2) वेतन संरचना म्हणजे काय? वेतन संरचनेवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

भारतातील ग्रामीण व नागरी श्रमबाजार स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) कामगार स्थलांतर म्हणजे काय? कामगारांच्या स्थलांतर प्रवाहाचे दृष्टीकोन स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

भारतातील कामगार संघटनांची वैशिष्ट्ये सांगून संघटनांचे दोष स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) कामगार स्थलांतरणाचा दृष्टीकोन स्पष्ट करून कारणे व परिणामांची चर्चा करा. **[10]**

किंवा

भारतातील बालकामगारांच्या समस्या व त्याबाबतचे सरकारी धोरण स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) सामुहिक सौदाशक्ती म्हणजे काय? सामुहिक सौदाशक्तीतील अलीकडील प्रवाह स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

टिपा लिहा.

अ) राष्ट्रीय श्रम आयोग

ब) श्रम आणि सामाजिक सुरक्षा

▽▽▽▽

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC-3514

[Total No. of Pages : 4

[6304]-192

M.A. (Part - I)

ECONOMICS

EC - 2004 : Urban Economics (Elective)

(2019 Pattern) (Semester - II) (Credit System) (22305)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) ***Attempt all questions.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***
3) ***Answer each question in 250 words.***
4) ***Answer should be precised and to the point.***

Q1) a) State the meaning of Urbanisation and explain the significance of Urbanisation. **[10]**

OR

b) Discuss the Trends of Urbanisation in Developing Countries.

Q2) a) Explain the theory of urban agglomeration. **[10]**

OR

b) Explain the theory of urban Dispersals.

Q3) a) Describe the role of Education System in Urban Development. **[10]**

OR

b) Discuss on Urban Infrastructural Development.

P.T.O.

Q4) a) Explain the challenges of Urbanisation **[10]**

OR

b) Explain effects of Urbanisation on Environment.

Q5) a) Explain the Urban Poverty. **[10]**

OR

b) Explain the Theory of Urban Shadow.

▽▽▽▽

Total No. of Questions : 5]

PC-3514

[6304]-192
M.A. (Part - I)
ECONOMICS
EC - 2004 : Urban Economics (Elective)
(2019 Pattern) (Semester - II) (Credit System) (22305)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसुद असावीत.
4) प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर 250 शब्दात लिहा.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) शहरीकरणाचा अर्थसांगुन महत्व स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

विकसीत आणि विकसनशील देशातील शहरीकरणाची बदलती प्रवृत्ती स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) नागरी सचंय सिद्धांत स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

नागरी विस्तार सिद्धांत स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) शहरी विकासात शिक्षण व्यवस्थेची भूमिका स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

नागरी अधारभूत संरचना विकास यावर भाष्य करा.

P.T.O.

प्रश्न 4) शहरीकरणापूढील आव्हाणे स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

शहरीकरणाचे पर्यावरणावरील परिणाम स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) नागरी दारीद्र्य स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

नागरी छायावाद सिद्धांत स्पष्ट करा.

▽ ▽ ▽ ▽

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PC-3515

[Total No. of Pages : 2

[6304]-193
M.A.
ECONOMICS
Mathematical Economics
(2019 Pattern) (Semester - II) (22306)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 50***

Instructions to the candidates :

1) *All questions are compulsory.*
2) *Figures to the right indicate full marks.*
3) *Show the major steps in reaching the answer.*
4) *Sketch diagram/graph wherever required but no graph paper will be provided.*
5) *Use of non-programmable calculators is permitted.*

Q1) **Attempt any three of the following five questions :** **[3 × 5 = 15]**

a) Solve for y, $3^{(y+2)}=81$.

b) Calculate $\log_{10} 0.001$.

c) Find domain of the following function $f(x)=\dfrac{\sqrt{x-2}}{x-3}$

d) Solve for $x \in \mathbb{R}$, $\dfrac{|x-1|}{2}<1$

e) S= {1,2,3,4}. State all two element subsets of S.

Q2) **Attempt any three of the following five questions :** **[3 × 5 = 15]**

a) $Z = x^3 y$, calculate Z when $(x,y)=(2,4)$ also compute $\dfrac{\partial z}{\partial x}$ and $\dfrac{\partial z}{\partial y}$ when $(x,y)=(2,4)$.

b) For $x > 0$, graph the function $y=\dfrac{1}{x}$ Does the function have limit as $x \to O^+$?

P.T.O.

c) A product y has cost function C(y) = 10 + 2y, y is the units of output, plot the cost function for y = 0, 1,2,3,4 and 5. What is the fixed cost and marginal cost function.

d) Diffrentiate the following functions

i) $y = 40 - \frac{8}{x+2}$

ii) for $x > 0$, $y = x \log x$

e) $f(x) = x^3 - 3x$, find the intervals over which the function is increasing.

Q3) Attempt any two of the following three questions : [2 × 10 = 20]

a) $A = \begin{bmatrix} 1 & 4 & 3 \\ 4 & 2 & 1 \\ 3 & 2 & 2 \end{bmatrix}$ Calculate the determinant of A is a invertible? If yes calculate A^{-1} If no, explain why A is not invertible.

b) Integrate the following :

i) $\int 10xe^{2x} dx$

ii) $\int \frac{6x^2+8}{(x^3+4x)^2} dx$

c) Consumer's utility function U = x^3y^2 calcualate the marginal rate of substitution at (x,y) = (6,4). Explain the economic significance of the calculated marginal rate of substitution.

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC-3516

[Total No. of Pages : 4

[6304]-194

M.A. (Part - I)

ECONOMICS

EC - 2005 : Money Market (Elective)

(2019 Pattern) (Semester - II) (Credit System) (22307)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) *Attempt all questions.*
2) *Figures to the right indicate full marks.*
3) *Answer each question in 250 words.*
4) *Answer should be precised and to the point.*

Q1) a) Explain the structure and Features of Money Market. **[10]**

OR

b) Explain the structure of Financial Market.

Q2) a) What is Certificate of Deposit? State the features of Certificate of Diposit. **[10]**

OR

b) What is call money market? Analyse the Dealers in call Money Market.

Q3) a) What is Commercial paper market? State the types of Commercial Paper Market. **[10]**

OR

b) What is certificate of Deposit Market? Explain the features of certificate of Deposit Market.

Q4) a) Explain the role of securities trading corporation of India in Money Market. **[10]**

OR

b) Explain the functions of Discount and Finance House of India.

P.T.O.

Q5) a) Analyse the Instruments in global money market. **[10]**

OR

b) Compare the Indian Money Market with global money market.

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 5]

PB-3516

[6304]-194
M.A. (Part - I)
ECONOMICS
EC - 2005 : Money Market (Elective)
(2019 Pattern) (Semester - II) (Credit System) (22307)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविने आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) प्रत्येक प्रश्नाचे 250 शब्दांत उत्तर लिहा.
4) उत्तरे नेमकी आणि मुद्देसुद असावित.
5) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रीका पहावी.

प्रश्न 1) अ) नाणेबाजाराची रचना व वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

ब) वित्तीय बाजाराची रचना स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) अ) ठेवी प्रमाणपत्र म्हणजे काय? ठेवी प्रमाणपत्राची वैशिष्ट्ये सांगा. **[10]**

किंवा

ब) मागणीदेय नाणेबाजार म्हणजे काय? मागणीदेय नाणेबाजारातील भागीदारांचे विश्लेषण करा.

प्रश्न 3) अ) व्यापारी पत्र (CP) बाजार म्हणजे काय? व्यापारी पत्राचे प्रकार सांगा. **[10]**

किंवा

ब) ठेवी प्रमाणपत्र (CD) बाजार म्हणजे काय? ठेवी प्रमाणपत्र बाजाराची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) अ) भारतीय प्रतिभूती व्यापार महामंडळाची नाणेबाजारातील भूमिका स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

ब) भारतीय वटवणूक व वित्तीय सदनाची कार्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) अ) जागतिक नाणेबाजारातील वित्तीय साधनांचे विश्लेषण करा. **[10]**

किंवा

ब) भारतीय नाणेबाजाराची जागतिक नाणेबाजाराशी तुलना करा.

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC3517

[Total No. of Pages : 2

[6304]-195
M.A. (Part - II)
ECONOMICS
3001 : Macro Economics Analysis - I
(2019 Pattern) (Semester - III) (32301)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***
3) ***Answers should be precise and to the point.***
4) ***Answer each question in 250 words.***

Q1) Explain the characteristics of keynesian approach? **[10]**

OR

Explain the cash Balance approach to money.

Q2) Explain the circular flow of income in a four sector model in economy? **[10]**

OR

Explain the keynsian theory of Demand for money?

Q3) Explain the importance of Social Accounting? **[10]**

OR

Explain Gurley and show hypothesis?

Q4) Explain the Reserve Bank's approach to money supply? **[10]**

OR

Explain the role of financial in-termediary.

Q5) Explain milton fridmon's theory of demand for money? **[10]**

OR

Explain the tools of Central Bank to control money supply?

☯☯☯☯

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

PC3517

[6304]-195
M.A. (Part - II)
ECONOMICS
3001 : Macro Economics Analysis - I
(2019 Pattern) (Semester - III) (32301)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] [एकूण गुण : 50

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसुद असावीत.
4) प्रत्येक प्रश्नांचे 250 शब्दांत उत्तर सोडवा.

प्र.1) केन्सच्या दृष्टीकोनाचे वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

पैशाचा रोख शिल्लक दृष्टीकोन स्पष्ट करा.

प्र.2) चतु: क्षेत्रीय अर्थव्यवस्थेतील उत्पन्नाचा चक्राकार प्रवाह स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

केन्सचा पैशाच्या मागणीचा सिद्धांत स्पष्ट करा.

प्र.3) सामाजिक लेखांकनाचे महत्त्व स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

गुर्ले आणि शॉ परिकल्पना स्पष्ट करा.

प्र.4) रिझर्व्ह बँकेचा पैशाच्या पुरवठ्यासंबंधीचा दृष्टीकोन स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

वित्तीय मध्यंस्थांची भूमिका स्पष्ट करा.

प्र.5) मिल्टन फ्रिडमनचा पैशाच्या मागणीचा सिद्धांत स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

मध्यवर्ती बँकेची पैशाचा पुरवठा नियंत्रणाची साधने स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC-3518

[Total No. of Pages : 4

[6304]-196

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

EC-3002 : Growth and Development - I

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - III) (32302)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***
3) ***Answer each question in 250 word.***

Q1) What is mean by developing Economy? Explain the characteristics of developing economy. **[10]**

OR

Explain Cobb-Douglas production function.

Q2) Explain Adam Smith's theory of economic development. **[10]**

OR

Explain the barriers of economic development.

Q3) Explain Amartya Sen's approach of poverty measurement. **[10]**

OR

Explain the concepts of Rural & Urban poverty in detail.

P.T.O.

Q4) What is mean by Economic Inequality? Explain on the basis of Lawrence curve and Gini coefficient. **[10]**

OR

Explain the concept of non employment growth in detail.

Q5) Explain Population Transition theory in detail. **[10]**

OR

Explain the relationship between learning, skills and wages.

Total No. of Questions : 5]

PC-3518

[6304]-196
M.A. (Part - II)
ECONOMICS
EC-3002 : Growth and Development - I
(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - III) (32302)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना :
1) *सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.*
2) *उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.*
3) *प्रत्येक प्रश्नांचे उत्तर 250 शब्दांत लिहा.*
4) *संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.*

प्रश्न 1) विकसंशील अर्थव्यवस्था म्हणजे काय? विकसंशील अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ठ्ये स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

कॉब–डग्लस चे उत्पादनफलन स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) ॲडम स्मिथ चा आर्थिक विकासाचा सिद्धांत स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

आर्थिक विकासातील अडथळे स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) दारिद्रय मापनाचा आमर्त्य सेन यांचा दृष्टीकोन स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

ग्रामीण आणि शहरी दारिद्रय या संकल्पना स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) आर्थिक विषमता म्हणजे काय? लॉरेन्स वक्र आणि गिनी सहगुणक या आधारे स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

रोजगार विरहीत वृद्धी ची संकल्पना स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) लोकसंख्या संक्रमन सिद्धांत सविस्तर स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

शिक्षण, कौशल्य आणि वेतन यांचा परस्पर संबंध सविस्तर स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC-3519

[Total No. of Pages : 4

[6304]-197

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

EC-3003 : Research Methodology - I

(2019 Credit Pattern) (Semester - III) (32303)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 50***

Instructions to the candidates:

1) ***Attempt all questions.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***
3) ***Answer should be precise and to the point.***

Q1) What is Research? Write the Nature and Importance of Research. **[10]**

OR

What is questionnaire? Write the merit's and Demerits of questionnaire.

Q2) What is Research Design? Write the objectives of Research Design. **[10]**

OR

What is Hypothesis? Explain the types of Hypothesis.

Q3) What is Review of literature? Write the Importance of Review of literuture. **[10]**

OR

What is research report? Explain the features of research report.

Q4) What is sample selection & Explain the types of sample selection. **[10]**

OR

What is simple Hypothesis? Explain the Importance of Hypothesis.

P.T.O.

Q5) Explain the Importance of computer in Data Analysis. **[10]**

OR

Write the objectives and Importance of report writing.

⌘⌘⌘

Total No. of Questions : 5]

PC-3519 **[6304]-197**

M.A. (Part - II)
ECONOMICS
EC-3003 : Research Methodology - I
(2019 Credit Pattern) (Semester - III) (32303)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना :
1) *सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.*
2) *उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.*
3) *उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावीत.*
4) *संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.*

प्रश्न 1) संशोधन म्हणजे काय? संशोधनाचे स्वरूप आणि महत्व लिहा. **[10]**

किंवा

प्रश्नावली म्हणजे काय? प्रश्नावलीचे गुण व दोष लिहा.

प्रश्न 2) संशोधन आराखडा म्हणजे काय? संशोधन आराखड्याचे उद्दिष्ट्ये लिहा. **[10]**

किंवा

परिकल्पना म्हणजे काय? परिकल्पनेचे प्रकार स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) संदर्भ साहित्याचा आढावा म्हणजे काय? संदर्भ साहित्याचे महत्व लिहा. **[10]**

किंवा

संशोधन अहवाल म्हणजे काय? संशोधन अहवालाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) नमुना निवड म्हणजे काय? नमुना निवडीचे प्रकार स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

साधी परिकल्पना म्हणजे काय? परिकल्पनेचे महत्व स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) आधार सामग्री विश्लेषणांत संगणकाचे महत्व स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

अहवाल लेखनाचे उद्दिष्ट्ये व महत्व लिहा.

⌘⌘⌘

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC-3520

[Total No. of Pages : 4

[6304]-198

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

EC - 3004 : Economics of Finance

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - III) (32304)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 50***

Instructions to the candidates:

1) ***Attempt all questions.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***
3) ***Answer should be precise and the point.***
4) ***Answer each question in 250 words.***

Q1) Explain the types of Portfolio. **[10]**

OR

Explain the concept of divident in detail with examples.

Q2) Explain the concept of debt market, equity market and Financial Market. **[10]**

OR

Explain the types of shares.

Q3) What is Hedging? How does it different from Speculation? **[10]**

OR

Explain the opportunity cost of capital with example.

P.T.O.

Q4) Explain the Basic elements of stock value. **[10]**

OR

Explain the theory of Arbitrage Pricing.

Q5) Explain the function of financial system. **[10]**

OR

Explain the various types of risk.

▽ ▽ ▽ ▽

Total No. of Questions : 5]

PC-3520

[6304]-198
M.A. (Part - II)
ECONOMICS
EC - 3004 : Economics of Finance
(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - III) (32304)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडवा.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे नेमकी व मुद्देसुद असावित.
4) प्रत्येक प्रश्नांचे उत्तर 250 शब्दांत लिहा.

प्रश्न 1) पोर्टफोलिओचे प्रकार स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

लाभांश ही संकल्पना उदाहरणासह स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) कर्जबाजार, समभागबाजार, वित्तीय सेवा बाजार या संकल्पना स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

भागाचे प्रकार स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) बचाव व्यवहार म्हणजे काय? सट्टेबाजीच्या तुलनेत तो कसा वेगळा आहे तो दाखवा. **[10]**

किंवा

भांडवली संधी खर्च उदाहरणासह स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) स्टॉक मुल्यांचे मुलभुत घटक स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

पणन किंमत सिद्धांत स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) वित्तीय प्रणालीचे कार्ये स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

जोखमीचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

▽ ▽ ▽ ▽

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC-3521

[Total No. of Pages : 4

[6304]-199
M.A. (Part - II)
ECONOMICS
Demography
(2019 Pattern) (Semester - III) (Credit System) (32305)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) ***Attempt all questions.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***
3) ***Answer should be precised and to the point.***
4) ***Answer each question in 250 words.***

Q1) Explain the Nature and Importance of Demography. **[10]**

OR

Explain the theory of population Transition.

Q2) Explain in detail the reasons for the low mortality rate by explaining the meaning of mortality. **[10]**

OR

Explain the theory of optimum population.

Q3) Explain the population structure of India. **[10]**

OR

What is Labour force. Explain in detail the reasons for the low proportion of women in the labour force.

Q4) Explain the inter relationship between the status of women and the Labour force. **[10]**

OR

Explain the social and Economic factors that affect demography.

P.T.O.

Q5) Explain the factors affecting fertility rate in India. **[10]**

OR

Explain in detail post Malthusian theory.

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 5]

PC-3521

[6304]-199
M.A. (Part - II)
ECONOMICS
Demography (लोकसंख्याशास्त्र)
(2019 Pattern) (Semester - III) (Credit System) (32305)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना :
1) *सर्व प्रश्न सोडवा.*
2) *उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.*
3) *उत्तरे नेमकी व मुद्देसुद असावित.*
4) *प्रत्येक प्रश्नाचे 250 शब्दांत उत्तर लिहा.*

प्रश्न 1) लोकसंख्याशास्त्राचे स्वरूप आणि महत्व स्पष्ट करा? **[10]**

किंवा

लोकसंख्या संक्रमण सिद्धांत स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) मुत्युदराचा अर्थ सांगून मृत्युता दर कमी असण्याची कारणे सविस्तर स्पष्ट करा? **[10]**

किंवा

पर्याप्त लोकसंख्येचा सिद्धांत स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) भारतातील लोकसंख्येची रचना स्पष्ट करा? **[10]**

किंवा

श्रमशक्ती म्हणजे काय? श्रमशक्तीमध्ये महिलांचे प्रमाण कमी असण्याची कारणे सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) स्त्रियांचा दर्जा आणि श्रमशक्ती यांतील आंतरसंबंध स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

लोकसंख्या शास्त्रावर परिणाम करणारे सामाजिक व अर्थिक घटक स्पष्ट करा?

P.T.O.

प्रश्न 5) भारतातील प्रजननदरावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा? **[10]**

किंवा

नवमाल्थस सिद्धांत सविस्तर स्पष्ट करा?

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC-3522

[Total No. of Pages : 4

[6304]-200
M.A. (Part - II)
ECONOMICS
EC-3004 : Capital Market
(2019 Pattern) (Semester - III) (32306)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 50***

Instructions to the candidates:

1) ***Attempt all questions.***
2) ***Each question carries equal marks.***
3) ***Answer each question in 250 words.***

Q1) Explain the objectives and role of sebi.

OR

Explain the Tools of capital markets.

Q2) Explain the Emergence of financial services.

OR

Explain the characteristics of stock Exchanges.

Q3) Explain primary and secondary market in detail.

OR

Describe meaning calculations of stock indicators.

Q4) Discussion management and financial crisis in emerging market economics.

OR

Explain the Emergence of financial services.

Q5) Explain the operations and Trading settlement process of stock exchanges.

OR

Explain the scenario of Indian capital market pre and post liberalization.

Total No. of Questions : 5]

PC-3522

[6304]-200
M.A. (Part - II)
ECONOMICS
EC-3004 : Capital Market
(2019 Pattern) (Semester - III) (32306)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना :
1) *सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.*
2) *सर्व प्रश्नाना समान गुण आहेत.*
3) *प्रश्नाची उत्तरे 250 शब्दांत लिहा.*

प्रश्न 1) सेबीची उद्दीष्टे आणि भूमिका स्पष्ट करा.

किंवा

भांडवल बाजारातील साधणे स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) वित्तीय सेवाच्या उद्याचे विश्लेषण सांगा?

किंवा

भाग बाजाराची वैशिष्टे स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) प्राथमिक आणि दुय्यम बाजार स्पष्ट करा.

किंवा

रोखे बाजार निर्देशाकाचा अर्थ आणि मापन स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) **उद्योन्मुख बाजार अर्थ व्यवस्थेत जोखीम व्यवस्थापण आणि वित्तीय संकट चर्चा करा.**

किंवा

वित्तिया सेवाचा आढावा स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) **भाग बाजारातील कार्य आणि व्यवहार तडजोड प्रक्रिया स्पष्ट करा.**

किंवा

उदारीकरणपूर्व आणि उदरिकरणोतर भारतीय भांडवल बाजाराचा परिपेक्ष स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC-3523

[Total No. of Pages : 4

[6304]-201

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

EC-3004 : Industrial Economics - I (Elective Paper)

(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - III) (32307)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 50***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Numbers to the right indicate full marks.***
3) ***Answer should be precise and to the point.***
4) ***Write answer each question in 250 words.***

Q1) Explain the methods of measuring industrial productivity. **[10]**

OR

Explain the Alfred Weber's theory of Industrial Location.

Q2) Explain the changing role and performance of public sector in India. **[10]**

OR

Explain the classification of industries.

Q3) What is Industrial location? Explain general determinants of Industrial Location. **[10]**

OR

Explain the developments in policy for MSMEs since 1991.

Q4) Explain the Sargent Florence's theory of Industrial Location. **[10]**

OR

Define a balanced regional development. Explain a need of balanced regional development.

Q5) Evaluate India's New Industrial Policy of 1991. **[10]**

OR

What is Industrial Productivity? Explain a measures to improve industrial productivity.

⌘⌘⌘

Total No. of Questions : 5]

PC-3523

[6304]-201
M.A. (Part - II)
ECONOMICS
EC-3004 : Industrial Economics - I (Elective Paper)
(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - III) (32307)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना :
1) *सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.*
2) *उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.*
3) *उत्तरे नेमकी आणि मुद्देसुद असावीत.*
4) *प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर 250 शब्दांत लिहा.*

प्रश्न 1) औद्योगिक उत्पादकता मोजण्याच्या पद्धती स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

आल्फ्रेड वेबरचा औद्योगिक स्थाननिश्चिती सिद्धांत स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) भारतातील सार्वजनिक क्षेत्राची बदलती भूमिका आणि कामगिरी स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

उद्योगांचे वर्गीकरण स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) औद्योगिक स्थाननिश्चिती म्हणजे काय? औद्योगिक स्थाननिश्चितीचे सामान्य निर्धारक स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

1991 पासुन भारताच्या सूक्ष्म, लहान आणि मध्यम उद्योगांच्या धोरणांच्या घडामोडी स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) सार्जेंट फ्लॉरेन्सचा औद्योगिक स्थानाचा सिद्धांत स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

समतोल प्रादेशिक विकासाची व्याख्या द्या. समतोल प्रादेशिक विकासाची गरज स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) भारतातील 1991 च्या नवीन औद्योगिक धोरणाचे मूल्यमापन करा. **[10]**

किंवा

औद्योगिक उत्पादकता म्हणजे काय? औद्योगिक उत्पादकता सुधारण्यासाठी उपाय स्पष्ट करा.

⌘⌘⌘

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC-3524

[Total No. of Pages : 4

[6304]-202

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

Macro Economics Analysis - II

(2019 Pattern) (Semester - IV) (42301)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***
3) ***Answer should be precise & to the point.***
4) ***Draw the neat diagram wherever necessary.***

Q1) What is meant by Aggregate supply curve? Explain the shifts in Aggregate supply curve. **[10]**

OR

Discuss in detail about the structure of the IS-LM model.

Q2) Explain in detail the sifts in Aggregate Demand Curve. **[10]**

OR

Explain the extension of IS-LM model with government sector Fiscal Policies.

Q3) What is meant by stagflation? Explain the causes of stagflation. **[10]**

OR

What is meant by supply side economics? Explain the basic propositions of supply side economics.

P.T.O.

Q4) Explain in detail the Real Business Cycle Theory. **[10]**

OR

Explain in detail the Balance of payment.

Q5) Explain in detail the role of monetary policy. **[10]**

OR

Explain the causes of shifts in Philips curve.

▽ ▽ ▽ ▽

Total No. of Questions : 5]

PC-3524

[6304]-202
M.A. (Part - II)
ECONOMICS
Macro Economics Analysis - II
(2019 Pattern) (Semester - IV) (42301)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) उत्तरे थोडक्यात व मुद्देसुद असावीत.
4) आवश्यक तेथे सुबक आकृती काढा.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) समग्र पुरवठा वक्र म्हणजे काय? समग्र पुरवठा वक्राचे स्थानांतर स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

IS-LM प्रतिमानाच्या रचनेविषयी सविस्तर चर्चा करा.

प्रश्न 2) समग्र मागणी वक्रातील स्थानांतर स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

सार्वजनिक क्षेत्रातील राजकोषीय धोरणासह IS-LM प्रतिमानाचा विस्तार स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) मंदीयुक्त चलनवाढ म्हणजे काय? मंदीयुक्त चलनवाढीची कारणे स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

पूरवठा बाजुचे अर्थशास्त्र म्हणजे काय? पुरवठा बाजुच्या अर्थशास्त्राबाबत मूलभूत मतप्रवाह स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) वास्तव व्यापारचक्र सिद्धांत सविस्तार स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

व्यवहारतील सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) मौद्रिक धोरणाची भूमिका सविस्तर स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

फिलिप्स वक्राच्या स्थानांतरांची कारणे स्पष्ट करा.

▽▽▽▽

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC-3525

[Total No. of Pages : 4

[6304]-203

M.A. (Part - II)

ECONOMICS

Growth and Development - II

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - IV) (42302)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***
3) ***Answer should be precise and to the point.***
4) ***Answer each question in 250 words.***

Q1) Explain the Industrial policy of 1991. **[10]**

OR

Explain the effects of climate change on Agriculture.

Q2) Explain the Role of Research and Development in the Economic Development. **[10]**

OR

Evaluate the poverty all eviation programmes in India.

Q3) Explain the Environmental Common Laws. **[10]**

OR

Explain the Growth of Services Sector in India.

P.T.O.

Q4) "Infrastructure is the prerequisite of Economic Development". Discuss it.**[10]**

OR

What is meant by Agricultural Productivity? Explain the factors affecting on Agricultural productivity.

Q5) Explain the sources of capital formation. **[10]**

OR

Discuss the relationship between Technology and Economic development.

Total No. of Questions : 5]

PC-3525

[6304]-203
M.A. (Part - II)
ECONOMICS
Growth and Development - II
(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - IV) (42302)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना :
1) *सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.*
2) *उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.*
3) *प्रत्येक प्रश्नांचे उत्तर 250 शब्दांत लिहा.*
4) *संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.*

प्रश्न 1) 1991 चे औद्योगिक धोरण स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

हवामान बदलाचे शेतीवरील परिणाम स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) संशोधन आणि विकास यांची आर्थिक विकासातील भूमिका स्पष्ट करा **[10]**

किंवा

भारतातील दारिद्र्य निर्मुलन कार्यक्रमांचे मूल्यमापन करा.

प्रश्न 3) पर्यावरण विषयक सर्वसाधारण कायदे स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

भारतातील सेवा क्षेत्राची वृद्धी स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) ''पायाभूत सुविधा ही आर्थिक विकासाची पूर्व अट आहे'' चर्चा करा. **[10]**

किंवा

शेतीची उत्पादकता म्हणजे काय? शेतीच्या उत्पादकतेवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) भांडवल निर्मितीचे स्त्रोत स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

तंत्रज्ञान आणि आर्थिक विकासातील संबंधाची चर्चा करा.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC-3526

[Total No. of Pages : 2

[6304]-204
M.A. (Part - II)
ECONOMICS
EC 4004 : Econometrics
(2019 Pattern) (Credit Pattern) (Semester - IV) (42304)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 50***

Instructions to the candidates:

1) ***Attempt all questions.***
2) ***All questions carry equal marks.***
3) ***Use of non - programmable calculator is allowed.***
4) ***Symbols have their usual meaning.***

Q1) What does mean by hypothesis testing? Explain the concept of Null hypothesis, alternative hypothesis, Test statistics and critical region. **[10]**

OR

What is mean by significance of parameter? Explain the interval estimate method of test of significance of parameter.

Q2) Distinguish between population regression function and sample regression function. **[10]**

OR

Write a short note on :

i) Autoregressive (AR) Process

ii) Moving Average (MA) process

Q3) Following data relates to quantity demanded (Y) and price (X) of a commodity and hence estimate the quantity demanded for the price Rs. 60.

Quantity Demanded (in '000)	25	28	29	32	34
Price (in Rupees)	120	101	92	85	78

[10]

OR

Explain the concept of dummy variable and caution in the use of dummy variable.

P.T.O.

Q4) What is multicollinearity? Explain the nature and consequences of multicollinearity. **[10]**

OR

If $r_{12} = 0.60$, $r_{13} = 0.50$ and $r_{23} = 0.45$, then calculate $r_{12.3}$, $r_{13.2}$ and $r_{23.1}$.

Q5) Explain the concept of identification in simultaneous equation model. Also state the Rules of identification. **[10]**

OR

Write a short note on :

i) Coefficient of multiple determination.

ii) Assumption of multiple regression analysis.

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC-3527

[Total No. of Pages : 4

[6304]-205

M.A.

ECONOMICS

EC - 4004 : Public Policy

(2019 Pattern) (Semester - IV) (42305)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***All questions carry equal marks.***
3) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Explain the concept of public policy, tracing its historical emergence and discuss its relevance in contemporary societies. **[10]**

OR

Discuss the role of institutionalism in public policy formulation and implementation.

Q2) Explore the principles of public choice theory and its implications for policy making. **[10]**

OR

Define policy implementation and analyze different methods & techniques employed for effective implementation.

Q3) Differentiate between various types of public policy analysis with an example for each. **[10]**

OR

Identify and analyze the constraints faced in public policy analysis.

Q4) Explore the emerging trends in public policy analysis. **[10]**

OR

Analyse the concept of global public policy, focusing on global trade, financial markets and (Transnational) crime.

P.T.O.

Q5) Discuss the reforms of institutions such as state market and public domain as a response to globalisation. **[10]**

OR

Elaborate the role of strategic planning in public policy formulation and implementation.

⌘⌘⌘

Total No. of Questions : 5]

PB-3527

[6304]-205
M.A.
ECONOMICS
EC - 4004 : Public Policy
(2019 Pattern) (Semester - IV) (42305)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना :
1) *सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.*
2) *सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.*
3) *उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.*
4) *संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.*

प्रश्न 1) सार्वजनिक धोरणाची संकल्पना स्पष्ट करा, तिच्या उदयाचे ऐतिहासिक अवलोकन करुन सदयकालीन समाजातील तिच्या महत्वाची चर्चा करा. **[10]**

किंवा

संस्थात्मकवादाच्या सार्वजनिक धोरण निर्मिती व अंमलबजावणी यातील भुमिकेची चर्चा करा.

प्रश्न 2) सार्वजनिक निवड सिद्धांताच्या तत्वांचे अवलोकन करुन त्याच्या सार्वजनिक धोरणावरील प्रभावाचे परिक्षण करा. **[10]**

किंवा

धोरण अंमलबजावणीची व्याख्या स्पष्ट करा आणि प्रभावी धोरण अंमलबजावणीच्या विविध पद्धती व तंत्राचे विश्लेषण करा.

प्रश्न 3) सार्वजनिक धोरण विश्लेषणाच्या विविध पद्धतीतील फरक उदाहरणासहीत स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

सार्वजनिक धोरण विश्लेषणातील विविध अडथळे ओळखुन त्यांचे विश्लेषण करा.

प्रश्न 4) सार्वजनिक धोरण विश्लेषणातील नवे प्रवाह कोणते याचे परिक्षण करा. **[10]**

किंवा

जागतिक व्यापार वित्तीय बाजार व आंतरराष्ट्रीय गुन्हेगारी यांच्या संदर्भ घेत जागतिक सार्वजनिक धोरणाची संकल्पना स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) जागतिकीकरणासोबत जुळवुन घेण्यासाठी कश्या प्रकारे शासन, बाजार व्यवस्था आणि सार्वजनिक क्षेत्र यांच्यात सुधारणा घडून आल्या आहेत याची चर्चा करा. **[10]**

किंवा

सार्वजनिक धोरण निर्मिती आणि अंमलबजावणी यावर धोरणात्मक नियोजनाच्या भुमिकेचा कसा प्रभाव पडतो यांचे सविस्तर वर्णन करा.

⌘⌘⌘

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC-3528

[Total No. of Pages : 4

[6304]-206
M.A. (Part - II)
ECONOMICS
EC - 4004 : Economics of Environment
(2019 Pattern) (Semester - IV) (42306)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***
3) ***Answers should be precise and to the point.***
4) ***Answer in 250 words each.***

Q1) Explain India's Environmental policy 2006 in detail. **[10]**

OR

Explain Externalities and market failures.

Q2) What is bio-diversity and what are the causes of loss of bio-diversity? **[10]**

OR

Explain the trade-off between Economic development and Environment.

Q3) Explain cost-benefit analysis related to Environmental value assessment. **[10]**

OR

Which are the main green house gases? How emissions of greenhouse gases affects global climate change?

P.T.O.

Q4) Explain the causes of pollution. **[10]**

OR

Explain limits to growth theory.

Q5) Explain the structure of National Green Tribunal and the powers and area of operation of the National Green Tribunal. **[10]**

OR

Explain in detail the economic theory of efficient pollution control.

▽ ▽ ▽ ▽

Total No. of Questions : 5]

PC-3528

[6304]-206
M.A. (Part - II)
ECONOMICS
EC - 4004 : Economics of Environment
(2019 Pattern) (Semester - IV) (42306)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना :
1) *सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.*
2) *उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.*
3) *उत्तरे नेमकी व मुद्देसुद असावीत.*
4) *प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर सुमारे 250 शब्दांत लिहा.*
5) *संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.*

प्रश्न 1) भारताचे राष्ट्रीय पर्यावरण धोरण 2006 सविस्तर स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

बाह्यता आणि बाजाराचे अपयश सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) जैवविविधता म्हणजे काय? जैवविविधतेचा ऱ्हास होण्याची कारणे कोणती? **[10]**

किंवा

आर्थिक विकास आणि पर्यावरण यातील तडजोड स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) पर्यावरणीय मूल्याशी संबंधित खर्च-लाभ विश्लेषण स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

प्रमुख हरितगृह वायू कोणते आहेत? हरितगृह वायू उत्सर्जनाचा जागतिक हवामान बदलावर कसा परिणाम होतो.

प्रश्न 4) प्रदूषणाची कारणे स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

वृद्धीचा मर्यादा सिद्धांत स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) राष्ट्रीय हरितगृह न्यायाधिकरणाची रचना तसेच अधिकार व कार्यक्षेत्र स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

कार्यक्षम प्रदूषण नियंत्रणाचा आर्थिक सिद्धांत स्पष्ट करा.

▽ ▽ ▽ ▽

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PC-3529

[Total No. of Pages : 4

[6304]-207
M.A. (Part - II)
ECONOMICS
Foreign Exchange Market
(2019 Pattern) (Semester - IV)(42307)(Credit System)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***
3) ***Answer should be precise & to the point.***
4) ***Answer each question in 250 words.***

Q1) Explain the components of Foreign Exchange Market. **[10]**

OR

State the features and functions of Foreign Exchange Market.

Q2) Write the features of Spot and Forward - Transactions. **[10]**

OR

Explain the Hedging and Arbitrage concepts.

Q3) State the purchasing power of parity theory of exchange rate determination. **[10]**

OR

Explain the concepts of Fixed and Flexible exchange-rate.

Q4) Write the nature of risk in Foreign Exchange-Market. **[10]**

OR

Explain the role of Reserve Bank of India in Foreign exchange market.

P.T.O.

Q5) Explain the structure of Foreign Exchange Market. **[10]**

OR

State the changes that have taken place in India's foreign exchange market since 1991.

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 5]

PC-3529

[6304]-207
M.A. (Part - II)
ECONOMICS
Foreign Exchange Market
(2019 Pattern) (Semester - IV)(42307)(Credit System)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना :
1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) प्रत्येक प्रश्नाची 250 शब्दात उत्तरे लिहा.
4) उत्तरे नेमकी व मुद्देसूद असावित.
5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) परकिय विनिमय बाजाराचे घटक स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

परकिय विनिमय बाजाराची वैशिष्ट्ये व कार्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) हजर आणि वायदा व्यवहारांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

बचाव व मूल्यांतरपणन या संकल्पता स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) विनिमयदर निर्धारणाचा क्रयशक्ती समता सिद्धांत स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

स्थिर व बदलता विनिमयदर या संकल्पना स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) परकिय विनिमय बाजारातील धोक्यांचे स्वरूप स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

भारताच्या परकिय विनिमय बाजारातील भारतीय रिझर्व्ह बँकेची भूमिका स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) परकिय विनिमय बाजाराची रचना स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

भारताच्या परकिय विनिमय बाजांरात 1991 नंतर झालेले बदल विषद करा.

♦ ♦ ♦